

ULUSLARARASI SOSYAL ARAŞTIRMALAR DERGİSİ THE JOURNAL OF INTERNATIONAL SOCIAL RESEARCH

Cilt: 12 Sayı: 66 Ekim 2019
www.sosyalarastirmalar.com
Issn: 1307-9581

Volume: 12 Issue: 66 October 2019
www.sosyalarastirmalar.com
Issn: 1307-9581

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2019.3625>

OKULUM BİR(İNCİ) PROJESİNİN UYGULAMAYA YANSIMALARININ MUĞLA İLİ ÖRNEĞİNDE İRDELENMESİ

INVESTIGATION OF THE REFLECTIONS OF A OKULUM BİR (İNCİ) PROJECT ON IMPLEMENTATION IN MUĞLA PROVINCE

Buket BALLIEL ÜNAL*

Öz

Bu araştırma, Muğla ili 2, 3. ve 4. Sınıf öğrencilerinin Okulum Bir(inci) projesinde dereceye giren okulun öğrencileri ile dereceye girmeyen okulun öğrencilerinin Okul Yaşam Kalitesi algılarını araştırmak amacı ile yapılmıştır. Muğla İl Eğitim Müdürlüğü tarafından uygulamaya konulan Okulum Bir(inci) projesi yönergesi kapsamında Proje Komisyonu tarafından Bahçe Peyzaj Standartları ve Değerlendirme Ölçeği proje başvurusu yapan okullar için değerlendirme kriteri olarak uygulanmıştır. Komisyon başvuruları masa başı ve saha değerlendirmeleriyle de inceleyerek derece alan okulları belirlemiştir. Okul yaşam kalitesi ölçeği, Okulum Bir(inci) projesi kapsamında Bahçe Peyzaj Standartları ve Değerlendirme Ölçeğine göre dereceye giren okulun öğrencileri ile dereceye girmeyen okulun öğrencilerine uygulanmıştır. Araştırmanın deneysel uygulaması 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Muğla ili Ortaca ilçesinde öğrenim gören 187 öğrenci üzerinde gerçekleştirilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi kullanılmıştır. Proje derecesi alan okulun öğrencileri okullarını diğer okullardan daha çok beğendiklerini, başka okula gitmek istemediklerini, okul bahçesinde vakit geçirmekten mutlu olduklarını, okullarında etkinlik alanlarının fazla olduğunu, bahçede ders yapmaktan keyif aldıklarını, bahçelerinde güzel vakit geçirmenin onları başarılı yaptığını belirtmişlerdir. Araştırmamızda, Okulum Bir(inci) projesi kapsamında okulunun bahçesinin peyzaj düzeni, hijyen şartları ve ergonomikliği gibi hususlarda standartlar geliştirerek dereceye giren okulun öğrencilerinin okul yaşam kalitesine ilişkin algılarının farklılık yarattığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul Yaşam Kalitesi, Algı, Okulum Bir(inci) Projesi.

Abstract

This study was carried out in order to investigate the perception of School Life Quality of 2nd, 3rd and 4th grade students in Muğla Okulum Bir(inci) project and the students of which did not grade. Within the scope of My School Okulum Bir(inci) project which was implemented by Muğla Provincial Directorate of Education, Garden Landscape Standards and Evaluation Scale was applied by the Project Commission as an evaluation criterion for the schools applying for the project. The Commission examined the applications with desk and field assessments and identified the schools that received degrees. The school quality of life scale was applied to the students of the school that ranked according to the Garden Landscape Standards and Evaluation Scale and the students of the school that did not. Experimental application of the study was carried out on 187 students studying in Ortaca district of Muğla province in 2018-2019 academic year. Number, percentage, mean and standard deviation were used as descriptive statistical methods in the evaluation of the data. The t-test was used to compare the quantitative continuous data between two independent groups. The students of the school, who received the project degree, stated that they liked their schools more than the other schools, they did not want to go to another school, they were happy to spend time in the school yard, they had more activity areas in their schools, they enjoyed teaching in the garden, and having a good time in their gardens made them successful. In our study, it was found out that the perception of the school's students regarding the quality of life was improved by developing standards in issues such as landscape layout, hygiene conditions and ergonomics of the school garden within the scope of Okulum Bir(inci) project.

Keywords: School Life Quality, Perception, Okulum Bir(inci) Project.

* Dr, MEB, Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü.

1.GİRİŞ

Okullar yaşamın bir parçasıdır. Sunulan okul ortamında, öğrencilerin kendilerini güvende hissetmeleri sağlanmalı, sosyal ve psikolojik gelişimlerini ve akademik gelişimlerini destekleyecek şekilde yapılandırılmalıdır. Kavramsal olarak ana kaynağını “yaşam kalitesi” teriminden alan okul yaşam kalitesi, öğrencilerin okuldan memnuniyet derecesini ifade eden ve okula yönelik olumlu ve olumsuz duygularından oluşan önemli bir kavramdır (Gedik, 2014).

Karatzias, Power, ve Swanson (2001) okul yaşamı kalitesini, öğrencinin genel iyi olma hali olarak görürler. Kavram ilk olarak Epstein ve Mc Portland (1976) tarafından kullanılmıştır. Okul yaşam kalitesi ölçeği geliştirmişlerdir. Ölçekte, okul yaşamı kalitesinde okuldan tatmin, sınıf işlerine bağlılık ve öğretmenlere tepkiler olmak üzere üç faktörü etkili bulmuşlardır. Warner (1995) çocukların doğa hakkındaki bilgilerini daha çok kent mekânı içinde yer alan parklarda ve okul bahçelerinde öğrendiklerini belirtmiştir. Bitki ve hayvanlardan yararlanma konusunda öğrencileri bilinçlendirerek, etkili bir çevre koruma politikasının uygulanabilirliğini savunmuştur. İlkokul çağındaki çocukların özellikle küçük fidanlara zarar verdiklerini ve bu sorunun da ancak eğitimle giderilebileceğini saptamıştır. Okul bahçesi içinde sebze yetiştirmek için bir alan bırakılmasını veya sera yapılmasını önermiştir. Bu alanlarda öğrencilerin, istedikleri bitkiyi yetiştirerek, hem bitki hem de bitkinin üretimi sırasında kullanılan malzemeler hakkında daha detaylı bilgiler edinebileceklerini savunmuştur.

Eğitim ortamlarının fiziksel ortam bakımından uygunluğu, öğrenme-öğretme sürecindeki etkililiği ve öğrenci tutum ve davranışlarının geliştirilmesi açısından önem teşkil etmektedir (Üstündağ, 1999). Erdönmez (2007)'e göre çocuğun, okul bahçesinde teneffüs zamanlarında yaşayarak, oynayarak kazandığı deneyim ve bilgiler, okul ve diğer eğitim araçlarından aldığı bilgiler kadar büyük rol oynamaktadır.

Malone ve Tranter (2003) okul bahçeleri çok çeşitli oyun aktiviteleri sağlayacak şekilde, çocuğun spontane ve özgür eyleme geçebildiği, öğrenme ve fiziksel, bilişsel ve sosyal gelişimini teşvik edecek şekilde düzenlenmelidir. Yarbrough (2001) araştırması sonucunda, tasarım ölçütlerinin akademik başarıyı etkilediğini ortaya çıkartmıştır. Buradan anlaşılacağı üzere okul bahçesi, okul kantin alanı, yaşayan koridorlar ve farklı eğitim alanlarının önemli bir yer teşkil ettiği söylenebilir.

Okulların, topluluklar üzerinde, sınıfların içerisinde gerçekleşen eğitimin ötesine geçen bir etkisi vardır. Okul binasının tasarım özellikleri ve yapı bileşenleri öğrenci öğrenmesini etkilemektedir. Mevcut okul binalarının önemli bir kısmının çocukların ufkunu açacak, yenilikçi, çok yönlü ve farklı imkânlarla sahip olmadığı tespit edilmiş, bu nedenle okul binalarının sürdürülebilir özellikte yeniden yapılandırılmaları gerektiği sonucuna varılmıştır. Eğitim düzeyinin artırılması ve öğrenme psikolojisi çerçevesinde, çevrenin ve mekânın nitelikleri etkili bir unsurdur. Eğitim programlarını yaşama geçirecek olan okul binaları ve bahçeleri buna paralel olarak geliştirilemezse hedeflere ulaşmak zorlaşacaktır. Bu kapsamda tüm okul ve kurumlarda belli standartların oluşturulması, okulların iç ve dış mekânsal olarak etkin kullanımının sağlanması önem arz etmektedir.

08.06.2017 tarih ve 30090 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğindeki Sosyal Eğitim Alanı başlığına göre: Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim ve Ortaöğretim Sosyal Etkinlik Yönetmeliği gereği 'Eğitim kurumlarında öğrencilerde özgüven ve sorumluluk duygusu geliştirmek, öğrencileri şiddet ve zararlı alışkanlıklardan korumak, öğrencilere yeni ilgi alanları ve beceriler kazandırmak, öğrencilerin yeteneklerini sergilemesine imkân vermek, millî, manevi ve kültürel değerleri yaşatmak, yaygınlaştırmak ve bu değerlerin yeni nesillere aktarımını sağlamak, öğrencilerde gönüllülük bilincini özendirmek, engellilik, yaşlılık, insan ve çocuk hakları ile toplumsal cinsiyet eşitliği konularında farkındalık oluşturmak amacıyla bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda sosyal etkinlik çalışmaları yapılır' ibaresinden ve yapılan literatür çalışmalarından yola çıkılarak çalışmalar başlatılmıştır.

Muğla İl Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından, Muğla'daki okulların fiziki durumuna ait memnuniyet ve performans düzeylerini ölçüp, mevcut durumun belirlenmesi ve yeni bir vizyon belirlenebilmesi hedefi ile proje uygulamaya konulmuştur. Okulum Bir (İnci) Projesi, Muğla'daki okulların fiziki durumunu (dış çevre, bahçe), öğrenci ihtiyaç ve yemek hizmetlerine (kantin, yemekhane) ait memnuniyet ve performanslarını ölçüp, iyileştirmeye açık ve güçlü olan yönlerinin ortaya çıkartılarak, bu çerçevede bir yarışma düzenlenmesini konu almaktadır. Proje ile; Muğla ilindeki tüm resmi ve örgün eğitim kurumlarının kantin, yemekhane, okul bahçesi ve okul koridorlarının etkin şekilde kullanılması, peyzaj düzeni, hijyen şartları ve ergonomikliği gibi hususlarda standartlar geliştirerek okul paydaşlarının memnuniyetini artıracak şekilde yaşam alanlarının düzenlenmesi amaçlanmıştır. Müdürlüğümüze bağlı okulların okul bahçeleri, okul kantinleri ve beslenme alanlarının iyileştirilerek standarda kavuşturulması için yeni uygulamaların

oluşturulması ve uygulanması, sonuçların izlenmesi ve değerlendirilmesi büyük önem arz etmektedir. Bu kapsamda, ilimiz okullarında yapılacak olan uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik yarışma formatının geliştirilmesi ile paydaşların memnuniyetini gösteren çalışmaların sonuçları somut olarak gözlenebilecektir. Okullar beş kategoride projeye başvuruda bulunmuşlardır. Okullara; Bahçe Peyzaj Standartları ve Değerlendirme Ölçeği, Kantin Standartları ve Değerlendirme Ölçeği, Kantin Hizmet Alanlarının Değerlendirilmesi, Yaşayan Koridorlar Değerlendirme Ölçeği, Eğitim Alanları Değerlendirme Ölçeği değerlendirme komisyonu tarafından uygulanmıştır. Komisyon değerlendirme sonucu barajı geçen okullar saha ziyaretleri ile tekrar değerlendirilmeye alınmışlardır. Komisyon ölçeği ve saha ziyaretleri sonucu dereceye giren okullar ilan edilerek ödüllendirilmiştir.

Muğla İl Millî Eğitim Müdürlüğü olarak okul bahçeleri, okul kantinleri, koridorlar ve eğitim alanlarına ait hizmet, hijyen ve memnuniyet düzeylerinin standarda kavuşturulması için yeni uygulamaların geliştirilerek uygulanmasına rehberlik yapmak, sonuçlarını izlemek ve değerlendirmek önem arz etmektedir. Bu kapsamda, ilimiz okullarında yapılacak olan uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik yarışma formatları geliştirilmekte ve uygulanmaktadır. Okulum Bir(inci) projesinin uygulamaya yansımalarının Muğla ili örneğinde irdelenmesi amacı ile yapılan bu çalışmada, proje kapsamında dereceye giren okulun öğrencileri ile dereceye girmeyen okulun öğrencilerinin okul yaşam kalitesine ilişkin alguları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığı araştırılmıştır.

2.YÖNTEM

İlkokul 2., 3. ve 4. sınıf öğrencilerinin okul yaşam kalitesi algılarını ortaya koymayı amaçlayan bu çalışmada, Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi kullanılmıştır.

2.1.Araştırma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, Muğla ilinde 2.,3., ve 4. Sınıfta öğrenim gören 187 öğrenci oluşturmaktadır. Bu 187 öğrencinin 98'ini Okulum Bir (inci) Projesi kapsamında dereceye giren okulun öğrencileri ile 86'sını proje kapsamında dereceye girmeyen öğrenciler oluşturmuştur.

2.2.Veri Toplama Aracı

Araştırmada veri toplama aracı olarak Sarı (2007) tarafından geliştirilen "Okul Yaşam Kalitesi Ölçeği (OKYÖ)" kullanılmıştır. Sarı tarafından (2012) tarafından geliştirilen OYKÖ, analizlerde ölçek alt boyutlarının toplam varyansın %46.92'sini açıkladığı ve iç tutarlılık katsayılarının da. 69 ile. 83 arasında değişen değerler aldığı görülmüştür.

2.3.Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi kullanılmıştır.

2.4.Araştırmanın Sınırlılığı

Çalışmamız, Muğla ili Ortaca ilçesinde 2., 3. ve 4.sınıf ilkokullarında kayıtlı bulunan öğrencileri kapsamaktadır. Araştırma sonucundaki bulgular örnekleme öğrencilerle benzer özelliğe sahip ilkokul öğrencilerine genelleylebilme açısından sınırlılıklar içermektedir. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılının proje yönergesi süresi ile sınırlıdır.

3.BULGULAR

Araştırmanın deneysel uygulaması 2018-2019 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilmiştir. Araştırmada okulum bir(inci) projesi kapsamında dereceye okulun öğrencileri ile dereceye girmeyen okulun öğrencilerinin okul yaşam kalitesine ilişkin alguları incelenmiştir.

Tablo 1. Tanımlayıcı Özelliklerin Okula Göre Dağılımı

		A İlkokulu		B İlkokulu	
		n	%	n	%
Cinsiyet	Kız	52	%53,1	42	%48,8
	Erkek	46	%46,9	44	%51,2
Sınıf	2. Sınıf	30	%30,6	38	%44,2
	3. Sınıf	31	%31,6	22	%25,6
	4. Sınıf	37	%37,8	26	%30,2
Anne Eğitim Durumu	İlköğretim	49	%50,0	43	%50,0
	Lise	38	%38,8	29	%33,7
	Üniversite	11	%11,2	14	%16,3
Baba Eğitim Durumu	İlköğretim	40	%40,8	29	%33,7
	Lise	43	%43,9	37	%43,0
	Üniversite	15	%15,3	20	%23,3

Tablo 2. Okul Yaşam Kalitesi Puanlarının Okula Göre Farklılaşma Durumu

Gruplar	A İlkokulu (n=98)		B İlkokulu (n=86)		t	sd	p
	Ort	Ss	Ort	Ss			
Okula Yönelik Olumlu Duygular Boyutu	4,645	0,623	4,494	0,782	1,451	182	0,155
Öğrenciler	2,866	0,751	3,297	0,910	-3,513	182	0,001
Okula Yönelik Olumsuz Duygular	2,981	0,477	3,122	0,556	-1,855	182	0,068
Okul Yönetimi	3,416	1,510	4,215	0,885	-4,302	182	0,000
Statü	4,353	0,774	4,407	0,803	-0,463	182	0,644
Sosyal Etkinlikler Ve Bahçe	3,292	0,384	2,706	0,622	7,779	182	0,000
Okul Yaşam Kalitesi Genel	3,471	0,326	3,569	0,339	-1,985	182	0,049

Bağımsız Gruplar T-Testi

Öğrencilerin okula göre öğrenciler puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(182)}=-3.513$; $p=0.001<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin öğrenciler puanları ($\bar{x}=3,297$), A ilkokulu öğrencilerinin öğrenciler puanlarından ($\bar{x}=2,866$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre okul yönetimi puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(182)}=-4.302$; $p=0.000<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin okul yönetimi puanları ($\bar{x}=4,215$), A ilkokulu öğrencilerinin okul yönetimi puanlarından ($\bar{x}=3,416$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre sosyal etkinlikler ve bahçe puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(182)}=7.779$; $p=0.000<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin sosyal etkinlikler ve bahçe puanları ($\bar{x}=3,292$), B ilkokulu öğrencilerinin sosyal etkinlikler ve bahçe puanlarından ($\bar{x}=2,706$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre okul yaşam kalitesi genel puanları anlamlı farklılık göstermektedir ($t_{(182)}=-1.985$; $p=0.049<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin okul yaşam kalitesi genel puanları ($\bar{x}=3,569$), A milat ilkokulu öğrencilerinin okul yaşam kalitesi genel puanlarından ($\bar{x}=3,471$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula yönelik olumlu duygular boyutu, okula yönelik olumsuz duygular, statü puanları okul değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Tablo 3. Okul Yaşam Kalitesi Maddelerinin Okula Göre Farklılaşma Durumu

Gruplar	A İlkokulu (n=98)		B İlkokulu (n=86)		t	sd	p
	Ort	Ss	Ort	Ss			
Bu Okulun Öğrencisi Olduğum İçin Kendimi Şanslı Hissediyorum	4,740	0,737	4,730	0,693	0,117	182	0,907
Bu Okulun Öğrencisi Olmak Beni Gururlandırıyor	4,580	0,849	4,560	0,953	0,177	182	0,860
Okulumu Diğer Okullardan Daha Çok Beğeniyorum	4,630	0,878	4,310	1,230	2,041	182	0,048
Bu Okulun Öğrencisi Olduğum İçin, İlerde Katılacağım Sınavlarda Başarılı Olacağıma İnanıyorum	4,590	0,848	4,420	1,000	1,272	182	0,210
Dışarıda Okulumu Daima Savunurum	4,630	0,866	4,640	0,906	-0,053	182	0,958
Ailem Beni Başka Bir Okula Göndermek İstese Çok Üzülürüm	4,680	0,904	4,300	1,247	2,395	182	0,020
Öğretmenler Ders Anlatırken, Öğrencilerin Çoğu Başka Şeylerle	3,110	1,716	3,240	1,594	-0,538	182	0,591

İlgilenmektedirler							
Okuldaki Birçok Öğrenci Olumsuz Davranmaktadır	2,950	1,515	3,360	1,623	-1,778	182	0,077
Sınıfta Sıralara Yazı Yazan Birçok Öğrenci Vardır	2,000	1,436	2,560	1,692	-2,421	182	0,018
Okulumdaki İnsanların Çoğu, Başkalarının Kusurlarıyla (kekemelik, Şaşılık, Çirkinlik, Vb) Alay Etmektedir	1,840	1,352	2,700	1,595	-3,963	182	0,000
Öğrencilerin Çoğu Birbirine Kırıcı Davranmaktadır	2,300	1,521	2,970	1,553	-2,949	182	0,004
Öğretmenlerimiz, Sınıftaki Sorunlarla Çoğu Zaman Baş Edemiyor	1,530	1,177	2,430	1,799	-4,059	182	0,000
Okulumda Yazılı Sınavlarda Kopya Çeken Öğrenci Sayısı Çok Azdır	3,580	1,764	3,690	1,632	-0,415	182	0,679
Öğrencilerin Çoğu Birbirini Kiskanmaktadır	1,710	1,385	2,520	1,599	-3,677	182	0,000
Öğrencilerin Başarılı Olması İçin, Öğretmenlerimin Yeterince Çaba Gösterdiğine İnanıyorum	4,740	0,912	4,720	0,916	0,178	182	0,859
Öğretmenlerimizin, Bize Daha İyi Ders Anlatabilmek İçin, Kendilerini Sürekli Geliştirdiklerine İnanıyorum	4,900	0,583	4,780	0,742	1,215	182	0,233
Öğretmenlerimiz, Dersleri Daha Zevkli Hale Getirmek İçin Ellerinden Geleni Yapmaktadırlar	4,820	0,737	4,840	0,666	-0,201	182	0,841
Bu Okulda Öğrencilerin Yeni, Yaratıcı Fikirleri Öğretmenlerin Çoğu Tarafından Desteklenmektedir	4,670	0,822	4,600	1,021	0,506	182	0,613
Bu Okulda, Öğrencilerin, Yapabileceklerinin En İyisini Yapmaları Önemsemektedir	4,690	0,765	4,670	0,900	0,158	182	0,874
Okulumdaki Öğretmenlerin Çoğunu Çok Seviyorum	4,570	1,025	4,720	0,821	-1,081	182	0,274
Okuldayken Çok Sıkılıyorum	1,270	0,794	1,450	1,144	-1,309	182	0,203
Sınıfa Girince İçim Sıkılır	1,310	0,854	1,600	1,348	-1,816	182	0,080
Her Gün Okula Gelmek, Benim İçin Bir İşkence Gibidir	1,130	0,620	1,490	1,215	-2,546	182	0,016
Okuldayken Kendimi Huzursuz Hissediyorum	1,390	1,090	1,590	1,358	-1,136	182	0,264
Okul Müdürü, Sık Sık Sınıfları Ziyaret Ederek İhtiyaçları Belirler	3,130	1,854	4,630	0,868	-6,849	182	0,000
Müdür, Okulumuzla İlgili Kararları Verirken Öğrencilerin De Fikrini Sorar	3,520	1,760	4,090	1,428	-2,402	182	0,016
Okul Müdürümüz, Teneffüslerde Bahçede Dolaşarak Öğrencilerle İlgilenir	3,710	1,612	3,840	1,462	-0,539	182	0,588
Okulla İlgili Bir Sorunum Olduğunda Müdürün Odasına Gidip Rahatlıkla Konuşabilirim	3,300	1,795	4,300	1,373	-4,227	182	0,000
Okulda Beni İncitecek/onurumu Kırarak Davranışlarla Pek Karşılaşmam	3,950	1,621	4,300	1,355	-1,592	182	0,109
Okuldaki Birçok Kişinin Bana Güvendiğini Düşünüyorum	4,200	1,148	4,510	1,037	-1,896	182	0,060
Okulumuzda Herkes Birbirini Olduğu Gibi Kabul Eder	4,560	0,975	4,260	1,150	1,950	182	0,055
Okuldaki Arkadaşlarım Arasında Önemli Bir Yerim Vardır	4,310	1,288	4,570	0,888	-1,595	182	0,104
Okulumda Oyunlarda Kaybeden Öğrencilerle Alay Edilmez	4,740	0,737	4,400	1,331	2,239	182	0,032
Bu Okulda, Öğrencilerin Sadece Derslerle İlgili Yaptıkları Etkinlikler Desteklenmektedir	1,870	1,433	1,710	1,388	0,757	182	0,450
Öğretmenlerimizin Çoğu, Okul Takımlarında Oynayan Öğrencilerin Derslerde Başarısız Olacağına İnanmaktadırlar	1,240	0,862	1,440	1,123	-1,343	182	0,189
Okuldaki Öğretmenlerin Çoğuna Göre, Spor, Tiyatro, Müzik Gibi Etkinlikler Yaramaz Öğrencilerin İşidir	1,140	0,703	1,650	1,290	-3,371	182	0,001
Okul Bahçemizde Vakit Geçirmekten Çok Mutluyum	4,640	1,048	4,520	1,145	0,740	182	0,460
Bahçemizde Etkinlik Alanı Çokça Yer Almaktadır	4,650	0,705	2,080	1,449	15,597	182	0,000
Bahçemizde Ders Yapmak Keyiflidir	4,800	0,688	3,660	1,515	6,662	182	0,000
Bahçemiz Güzel Olduğu İçin Güzel Vakit Geçirmek Beni Başarılı Yapıyor	4,690	0,805	3,870	1,379	5,009	182	0,000
Bağımsız Gruplar T-Testi							

Öğrencilerin okula göre okulunu diğer okullardan daha çok beğeniyorum puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=2.041$; $p=0.048<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin okulunu diğer okullardan daha çok beğeniyorum puanları ($\bar{x}=4,630$), B ilkokulu öğrencilerinin okulunu diğer okullardan daha çok beğeniyorum puanlarından ($\bar{x}=4,310$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre ailem beni başka bir okula göndermek istese çok üzülürüm puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=2.395$; $p=0.020<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin ailem beni başka bir okula göndermek istese çok üzülürüm puanları ($\bar{x}=4,680$), B ilkokulu öğrencilerinin ailem beni başka bir okula göndermek istese çok üzülürüm puanlarından ($\bar{x}=4,300$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre sınıfta sıralara yazı yazan birçok öğrenci vardır puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-2.421$; $p=0.018<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin sınıfta sıralara yazı yazan birçok öğrenci vardır puanları ($\bar{x}=2,560$), A ilkokulu öğrencilerinin sınıfta sıralara yazı yazan birçok öğrenci vardır puanlarından ($\bar{x}=2,000$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre okulundaki insanların çoğu,

başkalarının kusurlarıyla (kekemelik, şaşılık, çirkinlik, vb) alay etmektedir puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-3.963$; $p=0.000<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin okulundaki insanların çoğu, başkalarının kusurlarıyla (kekemelik, şaşılık, çirkinlik, vb) alay etmektedir puanları ($\bar{x}=2,700$), A ilkokulu öğrencilerinin okulundaki insanların çoğu, başkalarının kusurlarıyla (kekemelik, şaşılık, çirkinlik, vb) alay etmektedir puanlarından ($\bar{x}=1,840$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre öğrencilerin çoğu birbirine kırıcı davranmaktadır puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-2.949$; $p=0.004<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin öğrencilerin çoğu birbirine kırıcı davranmaktadır puanları ($\bar{x}=2,970$), A ilkokulu öğrencilerinin öğrencilerin çoğu birbirine kırıcı davranmaktadır puanlarından ($\bar{x}=2,300$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre öğretmenlerimiz, sınıftaki sorunlarla çoğu zaman baş edemiyor puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-4.059$; $p=0.000<0,05$). B öğrencilerinin öğretmenlerimiz, sınıftaki sorunlarla çoğu zaman baş edemiyor puanları ($\bar{x}=2,430$), A İlkokulu öğrencilerinin öğretmenlerimiz, sınıftaki sorunlarla çoğu zaman baş edemiyor puanlarından ($\bar{x}=1,530$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre öğrencilerin çoğu birbirini kıskanmaktadır puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-3.677$; $p=0.000<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin öğrencilerin çoğu birbirini kıskanmaktadır puanları ($\bar{x}=2,520$), A İlkokulu öğrencilerinin öğrencilerin çoğu birbirini kıskanmaktadır puanlarından ($\bar{x}=1,710$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre her gün okula gelmek, benim için bir işkence gibidir puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-2.546$; $p=0.016<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin her gün okula gelmek, benim için bir işkence gibidir puanları ($\bar{x}=1,490$), A ilkokulu öğrencilerinin her gün okula gelmek, benim için bir işkence gibidir puanlarından ($\bar{x}=1,130$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre okul müdürü, sık sık sınıfları ziyaret ederek ihtiyaçları belirler puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-6.849$; $p=0.000<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin okul müdürü, sık sık sınıfları ziyaret ederek ihtiyaçları belirler puanları ($\bar{x}=4,630$), A İlkokulu öğrencilerinin okul müdürü, sık sık sınıfları ziyaret ederek ihtiyaçları belirler puanlarından ($\bar{x}=3,130$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre müdür, okulumuzla ilgili kararları verirken öğrencilerin de fikrini sorar puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-2.402$; $p=0.016<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin müdür, okulumuzla ilgili kararları verirken öğrencilerin de fikrini sorar puanları ($\bar{x}=4,090$), A ilkokulu öğrencilerinin müdür, okulumuzla ilgili kararları verirken öğrencilerin de fikrini sorar puanlarından ($\bar{x}=3,520$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre okulla ilgili bir sorunum olduğunda müdürün odasına gidip rahatlıkla konuşabilirim puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-4.227$; $p=0.000<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin okulla ilgili bir sorunum olduğunda müdürün odasına gidip rahatlıkla konuşabilirim puanları ($\bar{x}=4,300$), A İlkokulu öğrencilerinin okulla ilgili bir sorunum olduğunda müdürün odasına gidip rahatlıkla konuşabilirim puanlarından ($\bar{x}=3,300$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre okulunda oyunlarda kaybeden öğrencilerle alay edilmez puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=2.239$; $p=0.032<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin okulunda oyunlarda kaybeden öğrencilerle alay edilmez puanları ($\bar{x}=4,740$), B ilkokulu öğrencilerinin okulunda oyunlarda kaybeden öğrencilerle alay edilmez puanlarından ($\bar{x}=4,400$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre okuldaki öğretmenlerin çoğuna göre, spor, tiyatro, müzik gibi etkinlikler yaramaz öğrencilerin işidir puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=-3.371$; $p=0.001<0,05$). B İlkokulu öğrencilerinin okuldaki öğretmenlerin çoğuna göre, spor, tiyatro, müzik gibi etkinlikler yaramaz öğrencilerin işidir puanları ($\bar{x}=1,650$), A ilkokulu öğrencilerinin okuldaki öğretmenlerin çoğuna göre, spor, tiyatro, müzik gibi etkinlikler yaramaz öğrencilerin işidir puanlarından ($\bar{x}=1,140$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre bahçemizde etkinlik alanı çokça yer almaktadır puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=15.597$; $p=0.000<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin bahçemizde etkinlik alanı çokça yer almaktadır puanları ($\bar{x}=4,650$), B ilkokulu öğrencilerinin bahçemizde etkinlik alanı çokça yer almaktadır puanlarından ($\bar{x}=2,080$) yüksek bulunmuştur. Öğrencilerin okula göre bahçemizde ders yapmak keyiflidir puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=6.662$; $p=0.000<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin bahçemizde ders yapmak keyiflidir puanları ($\bar{x}=4,800$), B ilkokulu öğrencilerinin bahçemizde ders yapmak keyiflidir puanlarından ($\bar{x}=3,660$) yüksek bulunmuştur.

Öğrencilerin okula göre bahçemiz güzel olduğu için güzel vakit geçirmek beni başarılı yapıyor puanları anlamlı farklılık göstermektedir($t_{(182)}=5.009$; $p=0.000<0,05$). A İlkokulu öğrencilerinin bahçemiz güzel olduğu için güzel vakit geçirmek beni başarılı yapıyor puanları ($\bar{x}=4,690$), B ilkokulu öğrencilerinin bahçemiz güzel olduğu için güzel vakit geçirmek beni başarılı yapıyor puanlarından ($\bar{x}=3,870$) yüksek bulunmuştur.

Okulumuzda herkes birbirini olduğu gibi kabul eder, okuldaki arkadaşlarımız arasında önemli bir yerim vardır, bu okulda, öğrencilerin sadece derslerle ilgili yaptıkları etkinlikler desteklenmektedir, öğretmenlerimizin çoğu, okul takımlarında oynayan öğrencilerin derslerde başarısız olacağına inanmaktadırlar, okul bahçemizde vakit geçirmekten çok mutluyum puanları okul değişkenine göre anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

4.TARTIŞMA

Çalışmamızda, derece alan A Okulu öğrencilerinin, okullarından başka okula gitmek istemedikleri, okullarını daha çok beğendikleri, okul bahçesinde vakit geçirmekten mutlu oldukları, etkinlik alanlarının yeterli olduğunu belirttikleri, bahçede ders yapmaktan keyif aldıkları, başarılarını okulların güzel olmasına bağladıkları tespit edilmiştir.

Ülkemizde yapılan birçok araştırma sonucunda, okulların fiziksel yapıları ve dış görünüşünün eğitim ve öğretim açısından uygunluğu değerlendirilmiş, sonuç olarak, bahçelerin yetersiz olduğu, fiziksel görüntünün çekici olmadığı ve kullanım alanlarının renklerinin uygun olmadığı tespit edilmiştir (Yılmaz, 1995; Yılmaz, 2012; Akbaba ve Turhan, 2016). Yılmaz (2012) araştırma sonucunda, öğretmenlerin önemli bir kısmının okul binalarını fiziksel olarak yeterli görmediği, %25'inin okullarında engelli bireyler için düzenleme yapılmadığı, okullarda dış cephe, sınıflarda renk seçimi yapılırken çocuk psikolojisi üzerindeki etkilerinin göz önünde bulundurulmadığı ortaya çıkmıştır. Bahçelerinin genel olarak beton zeminlerden oluştuğu ve öğrencilerin teneffüslerde oyun bahçesi olarak kullanmalarına uygun olmadığı tespit edilmiştir.

Çocuk ve gençlerin doğayı tanınması, kente ek yeşil alan kazandırılması ve sağlıklı bir toplum için bu konuya gereken önemin verilmesi bir zorunluluk haline gelmiştir (Yılmaz, 1995). Okul bahçelerinin yeniden tasarlanması öğrencilerin yanı sıra, muhit sakinlerinin de rekreasyonel gereksinimlerini karşılayacak duruma getirilmesi toplumsal açıdan önem teşkil etmektedir. Sarı, Ötünç ve Erceylan (2007) lise öğrencilerinin okul yaşam kalitesi ile ilgili yaptıkları çalışmalarında, sınıf düzeyine göre öğrencilerin yaşam kalitesini algılarının pozitif yönlü arttığını tespit edilmiştir.

Okul binaları yapılırken tip proje yerine, yöreye ve toplumsal dinamiklere göre en uygun, uygun, esnek mimari tarz düşünülerek, fonksiyonel eğitim alanları oluşturulmalıdır. Okullarımıza yaratıcı ve farklı eğitim ortamlarının kazandırılması, öğrenme sürecinin hızlandırabilir ve dolayısı ile öğrencilerin motivasyonu sağlanabilir. Okul kantinlerinden alışveriş yapan öğrenciler açısından beslenme, buldukları yaş itibari ile diğer gruplara göre daha büyük önem arz etmektedir. Öğrencilerin büyük bir kısmının okul kantinlerinden alışveriş yaptıkları düşünüldüğünde de okul kantinlerinin de bu yaş grubu çocuklarının beslenmesinde önemli bir yeri olduğu görülmektedir (Gündoğan, 2008).

Okul yaşam kalitesi iyi olan bir okulun, öğrenciler için çekiciliği artacağından, okul yaşam kalitesi iyi olmayan okullara göre öğrencileri okul yaşam kalitesi olarak memnun etmekle kalmaz, aynı zamanda akademik başarısını da arttırabilir (Kayıkçı ve Sayın, 2010).

Terzioğlu (2005) eğitim yapılan bina koşulları ile öğrenci başarısı arasında bir ilişki bulunduğunu, olumsuz koşullara sahip okulların öğrencilerinin diğer okullara göre matematik ve okumada daha başarısız olduğunu ortaya koymuştur.

Okul yaşam kalitesinin artırılması zincirleme bir biçimde başarıyı olumlu etkileyecektir. Okul yaşamı kalitesinin tüm alt boyutlarında öğrenci algısının yükseltilmesi için okul yönetimleri, öğretmenler ve ilin eğitim yöneticileri işbirliği içinde çalışmalı ve yeni stratejiler geliştirmelidirler.

5.SONUÇ

Sonuç olarak, Muğla ilinde uygulanan Okulum Bir(inci) Projesinin uygulandığı okullarda öğrencilerin okul yaşam kalitelerinde anlamlı bir farklılık yarattığı, derece alan A okulu öğrencilerinin, okullarından başka okula gitmek istemedikleri, okullarını daha çok beğendikleri, okullarının bahçesinde vakit geçirmekten mutlu oldukları, etkinlik alanlarının yeterli olduğunu belirttikleri, bahçede ders yapmaktan keyif aldıkları, başarılarını okulların güzel olmasının payı olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir.

KAYNAKÇA

- Akbaba, Ahmet ve Turhan, Mehmet (2016). İlköğretim okul binalarının fiziksel sorunlarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi (Van İl Örneği). *KTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (12).
- Epstein, Joyce L. ve McPartland, James M (1976). The concept and measurement of the quality of school life. *American Educational Research Journal*, 13, 15-30.
- Erdönmez, İ. Müge Özgüç (2007). İlköğretim okul bahçelerinde peyzaj tasarım normları. *İstanbul Orman Fakültesi Dergisi*, 1(57), 108-120.
- Gedik, Aytaç (2014). *Ortaöğretim öğrencilerinde okul yaşam kalitesi bağlamında okula yabancılaşma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

Gündoğan, Nasuf (2008). *Okul kantinlerinde çalışan personelin beslenme, hijyen ve sanitasyon konularında bilgi düzeylerinin belirlenmesi*. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Aile Ekonomisi ve Beslenme Eğitimi, Ankara.

Karasar, Niyazi (2011). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Karatzias, Athanasios, Power, Kevin G. ve Swanson, Vivien (2010). Quality of school life: development and preliminary standardization of an instrument based on performance indicators in Scottish secondary schools. *School Effectiveness and School Improvement*, 12, 265-284.

Kayıkçı, Kemal ve Sayın, Özlem (2010). Ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin okuldan memnuniyet düzeyleri. *Milli Eğitim*, 187, 202-224.

Malone, Karen, ve Tranter, Paul (2003). Children's environmental learning and the use, design and management of schoolgrounds. *Children, Youth and Environments*, 13(2),87-137.

Sarı, Mediha ve Cenkseven, Fulya (2007). İlköğretim öğrencilerinde okul yaşam kalitesi ve benlik kavramı. 16. Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi, Sözlü Bildiri, 5-7 Eylül, Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat.

Sarı, Mediha, Ötünç, Eyyüp ve Erceylan, Halil (2007). Liselerde okul yaşam kalitesi, Adana ili örneği. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 13(50), 297-320.

Terzioğlu, Emel (2005). *İlköğretim okulu binalarının fiziksel özellikler bakımından değerlendirilmesi*, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Üstündağ, Nuri (1999). *Akıllı binaların tesisi yönetimi ve iş kalitesi üzerindeki etkileri*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Wagner, Fran (1995). School Gardens-Planned and non-planned. *Garden-t-Landschaftl*, 10(85), 47-50.

Yarbrouh, Kathleen Ann (2001). *The relationship of school design to academic achievement of elementary school children*. Doktora Tezi, Department of Educational Leadership University, Georgia.

Yılmaz, Ahmet (2012). İlköğretim okullarının fiziksel yapılarının eğitim ve öğretim açısından değerlendirilmesi. *Balıkesir University The Journal of Social Sciences Institute*,15(28).

Yılmaz, Hasan (1995). Erzurum kenti okul bahçelerinin peyzaj mimarlığı ilkeleri yönünden incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 26(4), 537-547.